

Martin Artola & Garbiñe Iztueta

*Ivane Jakahisvhili TSU / Etxepare Institute
Tbilisi, Georgia*

Identitatea eta Bestetasuna: Euskal Literaturaren Eta Georgiaren Ikuspegi Konparatiboa

Identitatea eta alteritatea gizakiaren autoikuskera bultzatu duten kontzeptuak dira, Errenazimentutik gutxienez, eta, ondorioz, aldaketa sozial eta kulturalei ekarpena ere egin diete. Batez ere, aro postmodernoan hasita, nortasuna dinamikoa, aldakorra, likidoa, anitza, zatikatua (Berzonsky, 2005) da, besteekin eta boterearekin (Lyotard 1979) harremanean eta interseksionalitateari (Crenschaw 1991) lotuta.

Bi kontzeptuak, tradizio handikoak literatura konparatuaren (Skulj 2000), garrantzi handikoak dira euskal literaturan eta georgiar literaturan. Nortasun nazionalak eta genero identitateak, adibidez, eta ondorioz, alteritateak, bilakaera handia izan dute euskal literatura garaikidean. Identitatea/alteritatea gaiarekin zerikusia duten gai nagusietako batzuk hauek dira: euskal identitate modernoaren eta postmodernoaren arteko kontrastea (Kortazar, 2007; Esparza, 2017), memoria kulturala euskal identitateari buruzko gogoeta kritikorako ekarpen nagusi gisa (Olaziregi, 2018, 2019, 2020), euskal gatazkaren ikuspegi literarioak (Ayerbe, 2019) eta euskal identitatearen irudikapena euskal Diasporan (Totoricagüena 2004). Gai horiek guztiak, gainera, identitatea eraikitzeo eta bestearekin birnegoziatzeko prozesua aztertzen laguntzen dute.

Georgiaren kasuan, independentzia eta gerra zibilaren ondoren, bere literaturak beste loraldi bat izan du. Literatura berri horretan, nortasun nazional georgiarraren birdefinizioa nabarmentzen da, eta hori ez dator guztiz bat korenizatsiaren ondarearekin. Georgia Europara eta Estatu Batuetara hurbiltzen ari da, Errusiatik urrunten ari den erritmo berean, autopertzepzioei eta bestearen ideiari aurre eginez. Azkenik, Georgiak konpondu gabe dituen lurralte – gatazkak ere nabarmenak dira. Gatazken arrastoa, Euskal Herrian bezala, literaturan eta lantzen ari garen bi kontzeptuetan ere hauteman daiteke.

Euskal literaturan eta literatura georgiarrean identitatearekin eta alteritatearekin zerikusia duten gakoak eztabaidatu nahi dira panel honetan, haien arteko elkarrizketa sortzeko. Alde batetik, panel honen helburua identitatearen kontzeptualizazio literarioari eta, hala dagokionean, euskal identitatearen eta nortasun georgiarraren birnegoziazioari lotuta bi literaturetako mugarri garrantzitsuenak identifikatzea eta alderatzea izango da. Bestalde, euskal eta georgiar idazleek euskal eta georgiar identitatearekiko ikuspegi kritikoei egindako ekarpenak eztabaidatzea interesatzen zaigu. Gainera georgiar identitateak euskarara itzulitako literaturan izan duen irudikapena eta euskal identitateak georgierara itzulitako literaturan izan duena aztertzeak panel honen ikuspegia aberastuko du.

Hori horrela, gai hauen eta berauekin lotura duten beste gai batzuei buruzko aurkezpenak jasotzeko interesa dugu, ikerketari eta eztabaida akademikoari ekarpena egingo dietenak.

Panel honek Etxepare Euskal Institutuaren babesia du.

Identity and otherness: a Comparative Overview of Basque and Georgian Literatures

Identity and otherness are concepts that have driven human self – conception(s) at least ever since the Renaissance and have consequently also contributed to social and cultural change. Especially since the postmodern era identity is conceived as dynamic, shifting, fluid, multiplistic, fragmented, (Berzonsky, 2005), configured inextricably in relation to the other(s) and to power (Lyotard 1979) and further intersectional (Crenshaw 1991).

Both concepts, of great tradition in comparative literature (Skulj 2000), are also concepts of great relevance in Basque and Georgian literature. National and gender identity, for example, and consequently otherness, have undergone a strong evolution in Basque contemporary literature. Some of the main issues related to the topic identity/otherness are the contrast between modern and postmodern Basque identity (Kortazar, 2007; Esparza 2017), the literary critical approach to cultural memory as a central contribution to the critical reflection on Basque identity (Olaziregi, 2018, 2019, 2020), the diverse literary approaches to the Basque conflict (Ayerbe, 2019), and the representation of Basque identity in the Basque Diaspora (Totoricagüena 2004). All of them and furthermore have contributed to this process of construction of identity and renegotiation with the other.

In the case of Georgia, after independence and the Civil War, its literature has experienced a new flowering. In this new literature, the redefinition of the Georgian national identity, which differs substantially from that inherited from the korenizatsiya, stands out. Georgia is approaching Europe and the United States at the same pace as it is moving away from Russia, confronting self – perceptions and the idea of the other. Finally, the unresolved territorial conflicts that Georgia is facing are also noteworthy. Their imprint, as in the Basque case, can also be perceived in literature and in the two concepts we are dealing with.

This panel seeks to discuss key issues related to identity and otherness in Basque and Georgian literature in order to establish a dialogue between them. On one hand, this panel will aim at identifying and comparing the most relevant milestones in both literatures as to the conceptualization and eventually renegotiation of Basque and Georgian identities. On the other hand, we are interested in debating the contributions made by Basque and Georgian authors to a critical approach to the Basque and Georgian cultural identities respectively. Furthermore, the reciprocal reception of Georgian and Basque identity in the translated literature can offer a further perspective on the topic of the panel.

We are thus interested in hosting presentations which focus on these and related issues, outlining new fields of inquiry and scholarly discussion

This group session is sponsored by the Etxepare Basque Institute